

Passegem pels... **voltants de can Preses**

Més enllà de Sant Martí de Montnegre trobem, encara al municipi de Sant Celoni, la finca de can Preses. Es tracta d'una masia senyorial que havia estat de les més importants de la zona, envoltada per extenses superfícies de boscos d'alzinars i rouredes, amb claps de castanyers.

És en aquestes terres on es trobaven arbres tan imponents com el **Roure de Santa Maria**, que va caure aquest mes de gener passat. Ara potser no és el moment per proposar una excursió per aquells voltants, perquè la neu i el fred ha deixat els camins i les pistes plenes de fang relliscós. Tanmateix, **un passeig a peu des de Sant Martí fins a l'Alzina Grossa de can Preses, i fins i tot fins a l'ermita de Santa Maria, ben calçats, amb l'esmorzar i un bon abrís pot ser una experiència plaent.** A més, entre les branques dels boscos de fulla caduca podem veure paisatges amb horitzons més llunyans: la vall de Fuirosos, el pla d'Hostalric, fins i tot el castell de Montsoriu i les Guilleries al fons.

Alzina Grossa de can Preses amb el disc d'acer inoxidable que lliga tres branques per evitar-ne el trencament

L'excursió no té cap pèrdua: només cal seguir la pista de Sant Martí cap a Hortsavinyà i després cap a Santa Maria, i ja anirem trobant primer can Preses sota el camí, després l'Alzina Grossa, més enllà la font del Degotall i més amunt l'ermita i el roure caigut de Santa Maria.

Podreu observar els treballs d'aclarida i millora de l'alzinar i la roureda que està fent l'Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor, d'acord amb el Pla marc de restauració i millora de finques forestals, en el qual hi estan involucrats també els ajuntaments i la Diputació de Barcelona.

No us passarà per alt, **passat el sot de can Preses, l'Alzina Grossa**, que es troba al marge de la pista, en un petit pla a mà esquerra amb unes grans pedres que conviden a seure-hi i admirar-la. Aquest bell exemplar, però, se li ha començat a esberlar el tronc, segurament per les mateixes causes que el Roure de Santa Maria: a l'enforcadura s'hi acumulava aigua, i el tronc s'ha anat corcant pel seu cor. L'esclatxa és gran i profunda (de 2 a 4 cm d'obertura i entre 80 i 133 cm de longitud, pels dos cantons del tronc). Per evitar un trencament imminent, l'Ajuntament de Sant Celoni va promoure una intervenció d'urgència consistent en lligar tres branques de l'alzina a un disc central d'acer inoxidable que permet rebaixar la força centrífuga de les branques en relació al tronc esberlat. La intervenció es va fer el passat 20 de gener i es va aprofitar per tallar-li les branques mortes i treure-li una mica de pes, sempre amb el criteri de mínima intervenció. Ara cal estudiar altres possibles actuacions per reforçar-la, cosa que es farà amb el propietari, els òrgans gestors del parc i altres especialistes. Esperem haver-la ajudat una mica.

Un bon tros més amunt arribarem a l'**ermita de Santa Maria**, acabada de consolidar. El roure, en canvi, el trobareu caigut, trencat pel mig. Potser en farem algun banc de fusta per seure a descansar vora l'ermita. Els arbres grans i vells que cauen, com el Roure de Santa Maria, ens diuen que no tot està en les nostres mans, homes altius. Però, què més ens volen dir? Molts de nosaltres tanquem els ulls i ens imaginem la seva veu, sense comprendre...

Marta Miralles Cassina

El fort vent i la neu fa caure el roure de Santa Maria de Montnegre

La tempesta de neu i vent de principis de gener van fer caure el roure de Santa Maria de Montnegre, situat davant l'ermita. Era un roure bicentenari de dimensions extraordinàries protegit des de 1990 com a Arbre Monumental de Catalunya. Tenia una alçada de 24,5 metres, un perímetre de 4,65 metres i un diàmetre capçada de 23,7 metres.

Malgrat que aparentment semblava un exemplar sa, la fractura va posar al descobert una zona perforada fortament necrosada a la part de l'enforcadura per on entrava aigua. Aquest fet va comportar l'aparició de fongs i d'una important podridura a l'interior del tronc que arribava fins a les arrels.

Tot i que estava catalogat com a roure martinenc (*Quercus pubescens*) un informe referent a la caiguda fet pel Dr. Martí Boada i pendent d'una anàlisi més aprofundida, recull que s'havia produït un error en la identificació de l'espècie ja que es tracta d'un roure de fulla gran (*Quercus Petraea*), possiblement hibriditzat amb roure africà (*Quercus Canariensis*), pendent d'una anàlisi més aprofundida. Les restes de l'arbre possibilitaran concretar la identificació de l'espècie i determinar l'edat d'aquest exemplar que malgrat es considerava bicentenari sembla que era força més vell.

La Diputació de Barcelona, propietària d'aquest roure excepcional, té previst deixar bona part de les restes en el punt on es localitzava l'arbre dret i fer alguns bancs de les branques retirades per descansar a la vora de l'ermita.

